CXI TUL

VÝROČNÍ ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ ZA ROK 2023

Obsah

1. Úvod 4
2. Analýza výnosů a nákladů 7
2.1 Výnosy 8
2.1.1 Projektová činnost 9
2.1.2 Spolupráce s průmyslem 10
2.1.3 DKRVO 11
2.1.4 Ostatní výnosy 11
2.1.5 Výnosy v členění na oddělení CXI TUL, resp. výzkumné směry 12
2.2 Náklady 14
2.2.1 Mzdové náklady 15
2.2.2 Dotace spoluřešitelům 17
2.2.3 Režijní náklady 17
2.2.4 Ostatní náklady 19
3. Výsledky hospodaření oddělení po neúčetních operacích 20
3.1 Neúčetní operace 20
3.2 Výsledky hospodaření oddělení po neúčetních operacích 20
4. Fondy 22
4.1 Fond reprodukce investičního majetku 22
4.2 Rezervní fond 24
4.3 Fond provozních prostředků 24
4.4 Fond účelově určených prostředků 26
4.5 Sociální fond 26
5. Závěr 26

Seznam tabulek a grafů

Tab. č. 1: Ekonomická a organizační struktura CXI TUL 2023

Tab. č. 2: Hospodaření CXI TUL po jednotlivých činnostech za rok 2023 v Kč a v % porovnání s r. 2022

Tab. č. 3: Struktura výnosů CXI TUL v členění dle oddělení CXI TUL v roce 2023 v Kč a %

Tab. č. 4: Náklady CXI TUL v roce 2023 v Kč a v %

Tab. č. 5: Struktura mzdových nákladů CXI TUL v členění dle oddělení CXI TUL v roce 2023 v Kč a %

Tab. č. 6: Přehled režijních nákladů (čin. 107) a vyúčtované režie v projektech, zakázkách a DKRVO v roce 2023 v Kč a %

Tab. č. 7: Struktura nákladů CXI TUL v členění dle oddělení CXI TUL v roce 2023 v Kč a %

Tab. č. 8: Výsledek hospodaření CXI TUL v roce 2023 v Kč

Tab. č. 9: Fond reprodukce investičního majetku (FRIM) – čerpání, tvorba a stav v Kč k 31.12.2023

Tab. č. 10: Přehled zůstatků Rezervního fondu a Fondu provozních prostředků po odděleních CXI TUL k 31.12.2023 v Kč

Graf č. 1: Podíl výnosů jednotlivých činností CXI TUL na celkových výnosech v roce 2023

Graf č. 2: Struktura výnosů CXI TUL v členění dle výzkumných směrů CXI TUL v roce 2023 v mil. Kč

Seznam zkratek

a.s.	akciová společnost
aj.	a jiné
apod.	a podobně
atp.	a tak podobně
AÚ	analytický účet
CBA	Cost Benefit Analýza
CXI TUL	Ústav pro nanomateriály, pokročilé technologie a inovace, Technická univerzita v Liberci
č.	číslo
čin.	činnost
DČ	doplňková činnost
DKRVO	Dotace na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace
EU	Evropská unie
FPP	Fond provozních prostředků
FRIM	Fond rozvoje investičního majetku
FTE	Full time equivalent
FÚUP	Fond účelově určených prostředků
hl.	hlavní
kap.	kapitola
Kč	koruna česká
max.	maximálně
mil.	milion

MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
např.	například
NZ	neveřejné zdroje
OP TAK	Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost
Pozn.	poznámka
resp.	respektive
r.	rok
RF	Rezervní fond
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
SF	Sociální fond
SWOT	Strenghts, Weaknesses, Opportunities, Threats
Tab.	tabulka
tis.	tisíc
tj.	to je
TUL	Technická univerzita v Liberci
tzv.	tak zvaný
VaV	věda a výzkum
vč.	včetně
VH	výsledek hospodaření
VS	výzkumný směr
z. s.	zapsaný spolek

1. Úvod

Ústav pro nanomateriály, pokročilé technologie a inovace (dále také CXI TUL nebo Ústav) je výzkumné centrum a současně jediný vysokoškolský ústav Technické univerzity v Liberci. Veškeré aktivity CXI TUL v roce 2023 lze v souladu s národní i evropskou legislativou rozdělit na hospodářskou a nehospodářskou činnost. Z hlediska celkového objemu výnosů je významnější činnost nehospodářská, která podle definice nespočívá v nabízení zboží nebo služeb na relevantních trzích ve smyslu právních norem a judikatury např.

Činnost **nehospodářskou** na CXI TUL dále členíme na

1) **Projektovou činnost**. V případě CXI TUL se jedná o nezávislý výzkum s cílem získat nové poznatky a lépe pochopit dané téma. Hospodaření s projektovými prostředky se řídí příslušnou legislativou a pravidly jednotlivých poskytovatelů. Projektová činnost Ústavu je v souladu s interními předpisy TUL sledována odděleně od ostatních činností pod tímto analytickým označením a člení se na:

    - Výzkumné projekty Evropské komise a dalších zahraničních poskytovatelů - 126
    - Projekty VaV v pozici příjemce - 136
    - Vzdělávací projekty - 175
    - Spoluřešitelské projekty VaV - 176

CXI TUL v rámci nehospodářské činnosti spravuje tyto další zdroje krytí:

2) **Vlastní příjmy** – 105. Jedná se o příjmy běžného roku (např. tržby z prodeje drobného nehmotného majetku – ocenitelná práva, příjmy z pronájmu prostor aj.), neveřejné zdroje (označení 11xxx) nebo čerpání rezervního fondu.
3) **Příspěvek na vzdělávací činnost** – 106. Ačkoliv CXI TUL jako výzkumný ústav vzdělávací činnost nevykonává, i přesto s dotací na vzdělávací činnost hospodaří. Tyto zdroje CXI TUL získává rozpočtovými úpravami od jiných součástí univerzity. Použití těchto prostředků se řídí rozpočtovými pravidly, zákonem o vysokých školách a „Pravidly pro poskytování příspěvků a dotací veřejným vysokým školám MŠMT“.
4) **Režijní náklady** – 107. Tato činnost slouží pro evidenci režijních nákladů. S činností 107 jsou také účtovány režie z projektů a zakázek.
5) **Institucionální podpora na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace** (dále také DKRVO) – 117. Použití se řídí rozpočtovými pravidly, zákonem o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a také „Rozhodnutím o poskytnutí účelové podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj podle zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací“.
6) **Dary** – 125. Použití daru se řídí podmínkami stanovenými dárcem v darovací smlouvě a dále zákonem o daních z příjmů.

Kromě činnosti nehospodářské provozoval Ústav v roce 2023 také činnost **hospodářskou ve spolupráci s průmyslovou (aplikační) sférou**. Dle definice evropské a národní legislativy se jedná o jakoukoliv činnost spočívající v nabízení zboží a služeb na daném trhu. Hospodářská činnost nesmí být ve svém ročním úhrnu ztrátová, a to při zahrnutí všech souvisejících nákladů. Zisk z hospodářské činnosti musí být zpět reinvestován do nehospodářské činnosti.

Konkrétně se jedná o:

1) **Inovační vouchery** – čin. 101. Jedná se o prodej poradenských, expertních a podpůrných služeb (např. návrhy nových systémů a konstrukcí či vývoj software, hardware, materiálů apod.) v oblasti inovací subjektu z průmyslové sféry, kdy tento subjekt získá dotaci na podporu zavádění výsledků vědeckého výzkumu do praxe.
2) **Smluvní výzkum v rámci doplňkové činnosti** – čin. 205. Smluvní výzkum lze charakterizovat jako výzkumnou činnost prováděnou výzkumnou organizací, která je spojena s poskytováním služeb s vysokou přidanou hodnotou, tj. obecně služeb objednaných a uhrazených druhou stranou, kde náklady a přiměřený zisk výzkumné organizace jsou rovněž uhrazeny druhou stranou. Jde zejména o výzkumné a vývojové služby, včetně souvisejících konzultačních služeb.
3) **Doplňková činnost** – čin. 206. Jedná se například o různé analýzy, měření, expertní činnost, modelování, testování apod. na zakázku v případě CXI TUL většinou pro externí subjekty.

Zpráva o hospodaření za rok 2023 je strukturována tak, aby jednak popsala hospodaření Ústavu v rámci výše uvedených činností a dále také, aby zachytila výsledky hospodaření jednotlivých výzkumných oddělení, oddělení ředitelství a dalších nákladových středisek.

Organizační struktura Ústavu pro nanomateriály, pokročilé technologie a inovace byla v roce 2023 tvořena složkou organizační (management) a odbornou, její detailní popis je uveden ve Výroční zprávě o činnosti.

Každé pracoviště (oddělení ředitelství i výzkumná oddělení) má přiděleno své vlastní nákladové středisko oddělení pro evidenci nákladů. Dále jsou zřízena nákladová střediska pro evidenci např. celoústavních projektů, pronájmů prostor v budově CXI TUL aj. – viz níže. Většina středisek oddělení ředitelství má charakter režijních nákladových středisek. Vedle nákladových středisek výzkumných oddělení a oddělení ředitelství eviduje CXI TUL na zvláštních nákladových střediscích také projekty a jejich dofinancování, zakázky, dary a vouchery.

Tab. č. 1: Ekonomická a organizační struktura CXI TUL 2023

Nákladové středisko	Zkratka	Název referátu / oddělení /nákladového střediska	Odpovědný vedoucí / příkazce	Ředitelství / Výzkumný směr
8100	CXI	Ředitelství CXI TUL	prof. Dr. Ing. Miroslav Černík, CSc.	Ředitelství
8101	OMS	Oddělení mezinárodní spolupráce ve VaV	Ing. Markéta Dubová, Ph.D.	
8103	IPA	Oddělení informační podpory a analýz	Ing. Pavla Švermová, Ph.D.	
8104	NPS	Nanoprogress	prof. Dr. Ing. Miroslav Černík, CSc.	
8106	OPV	Oddělení pro výzkum	doc. Ing. Michal Petrů, Ph.D.	
8107	OVP	Oddělení pro průmysl	Mgr. Adam Blažek, MBA	
8108	RLZ	Oddělení pro rozvoj lidských zdrojů	Ing. Alena Kábová	
8109	EPV	Evidence projektů VaV	prof. Dr. Ing. Miroslav Černík, CSc.	
8110	OGP	Oddělení grantové podpory	Ing. Markéta Pánková	
8120	OSZ	Oddělení správy zakázek	Ing. Markéta Pánková	
8300	ONCH	Oddělení nanochemie	doc. RNDr. Michal Řezanka, Ph.D.	Nanomateriály v přírodních vědách
8310	OECH	Oddělení environmentální chemie	Mgr. Pavel Hrabák, Ph.D./dr hab. Ing. Stanislaw Waclawek, Ph.D. (od 01.05.2023)	
8311	LACH	Akreditovaná laboratoř		
8320	OTŽP	Oddělení technologie životního prostředí	Ing. Mgr. Lukáš Dvořák, Ph.D.	
8330	OABI	Oddělení aplikované biologie	RNDr. Alena Ševců, Ph.D.	
8340	LPN	Laboratoř přípravy nanovláken	Ing. Michal Komárek, Ph.D.	
8400	O3D	Oddělení 3D technologií	Ing. Jiří Šafka, Ph.D. (od 01.12.2023)	Konkurenceschopné strojírenství
8420	OVZ	Oddělení vozidel	Ing. Robert Voženílek, Ph.D.	
8430	OKS	Oddělení konstrukce strojů	doc. Dr. Ing. Ivan Mašín	
8440	OPT	Oddělení pokročilých technologií	Ing. Jiří Bobek, Ph.D.	
8450	OPM	Oddělení pokročilých materiálů	doc. Ing. Stanislav Petrík, CSc./Ing. Mateusz Fijalkowski, Ph.D. (od 01.07.2023)	
8460	LMI	Laboratoř mikroskopie	Ing. Mateusz Fijalkowski, Ph.D.	
8470	OSW	Oddělení SW architektury a vývoje	Ing. Jindřich Cýrus, Ph.D.	Systémová integrace
8490	OMR	Oddělení mechatronických systémů a robotiky	doc. Ing. Petr Tůma, CSc.	
8410	OMI	Oddělení modelování procesů a umělé inteligence	Ing. Jan Kočí	
8260	OFM	Oddělení fyzikálních měření	Ing. Michal Kotek, Ph.D.	

Zdroj: vlastní zpracování

2. Analýza výnosů a nákladů

Ústav hospodařil v roce 2023 s výnosy ve výši 248 504 tis. Kč a s náklady ve výši 246 752 tis. Kč, vykázal tak zisk ve výši 1 752 tis. Kč.

Největší podíl na výnosech měla projektová činnost, která přinesla více než 149 763 tis. Kč, což je cca 60 % z celkových výnosů CXI TUL za rok 2023. Oproti roku 2022 se výnosy z projektů snížily o více než 14 %. Projektová činnost musí mít na konci roku vyrovnaný výsledek, resp. nedočerpaná dotace max. do výše 5 % může být převedena do Fondu účelově určených prostředků a utracena v roce následujícím na účel předepsaný poskytovatelskou smlouvou.

Druhý největší podíl na výnosech, a to téměř 20 %, měla hospodářská činnost, kterou tvoří zakázky doplňkové činnosti, smluvní výzkum a inovační vouchery. Touto činností Ústav utržil téměř 48 866 tis. Kč. V porovnání s rokem předešlým tato činnost zaznamenala pokles výnosů o 5,74 %. Hospodářská činnost v úhrnu za Ústav nesmí být v daném roce ztrátová. V roce 2023 byla tato činnost uzavřena s kladným výsledkem hospodaření ve výši přesahujícím 16 247 tis. Kč.

Třetí nejvýznamnější z hlediska výnosů byla dotace na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (DKRVO). V roce 2023 byla Ústavu přidělena dotace DKRVO ve výši 39 024 tis. Kč, což znamená nárůst oproti předcházejícímu roku o 12,61 %. V roce 2023 byla tato dotace vyčerpána pro účely rozvoje CXI TUL v souladu s rozhodnutím a další související legislativou.

Vlastní příjmy z nehospodářské činnosti (čin. 105) se na celkových výnosech CXI TUL podílely 4 %, dále mělo CXI TUL příjmy z příspěvku na vzdělávací činnost (čin. 106), darů (čin. 125) a režijních nákladů (čin. 107). V roce 2023 nebyla v rámci CXI TUL pořádána žádná konference (čin. 146). Podrobněji je hospodaření s těmito prostředky popsáno a analyzováno v dalších kapitolách této Zprávy.

Tab. č. 2: Hospodaření CXI TUL po jednotlivých činnostech za rok 2023 v Kč a v % porovnání s r. 2022

Název položky	Projektová činnost – nehospodářská činnost	Spolupráce s průmyslem – hospodářská činnost	DKRVO Institucionální podpora – nehospodářská činnost	Příspěvek na vzdělávací činnost – nehospodářská činnost	Dary – nehospodářská činnost	Hl. čin. - náklady proti vlastním příjmům – nehospodářská činnost	Režijní náklady	Konference, semináře, odborná sympozia - hospodářská činnost	Celkový součet
Činnost	**102+126+136+ 175+176**	**205+206+101**	**117**	**106**	**125**	**105**	**107**	**146**	
Náklady	149 763 152	32 617 960	39 023 962	498 000	174 950	12 606 470	12 067 639*	0	**246 752 133**
Výnosy	149 763 152	48 865 521	39 023 962	1 415 316	174 950	9 254 953	6 016	0	**248 503 870**
Výsledek hospodaření	0	16 247 561	0	917 316	0	-3 351 517	-12 061 623	0	**1 751 737**
Podíl výnosů dané činnosti na celkových výnosech v %	60,27	19,66	15,70	0,57	0,07	3,72	0,00	0,00	**100,00**
Nárůst/Pokles výnosů oproti roku 2022 v %	-14,26	-5,74	12,61	199,00	59,30	-6,63	x	x	**-8,79**

Zdroj: konta 2022, 2023

*Pozn. Celkové režijní náklady účtované s činností 107 byly ve výši 46 703 tis. Kč, z projektů, zakázek a DKRVO byla vybraná režie ve výši 34 636 tis. Kč, nebyly tak pokryty režijní náklady ve výši 12 067 tis. Kč.

2.1 Výnosy

Jak již bylo zmíněno, celkové výnosy CXI TUL v roce 2023 činily 248 504 tis. Kč a oproti roku 2022 došlo k jejich poklesu o 8,79 %. Podíl jednotlivých činností CXI TUL na celkových výnosech je znázorněn v grafu níže.

Graf č. 1: Podíl výnosů jednotlivých činností CXI TUL na celkových výnosech v roce 2023

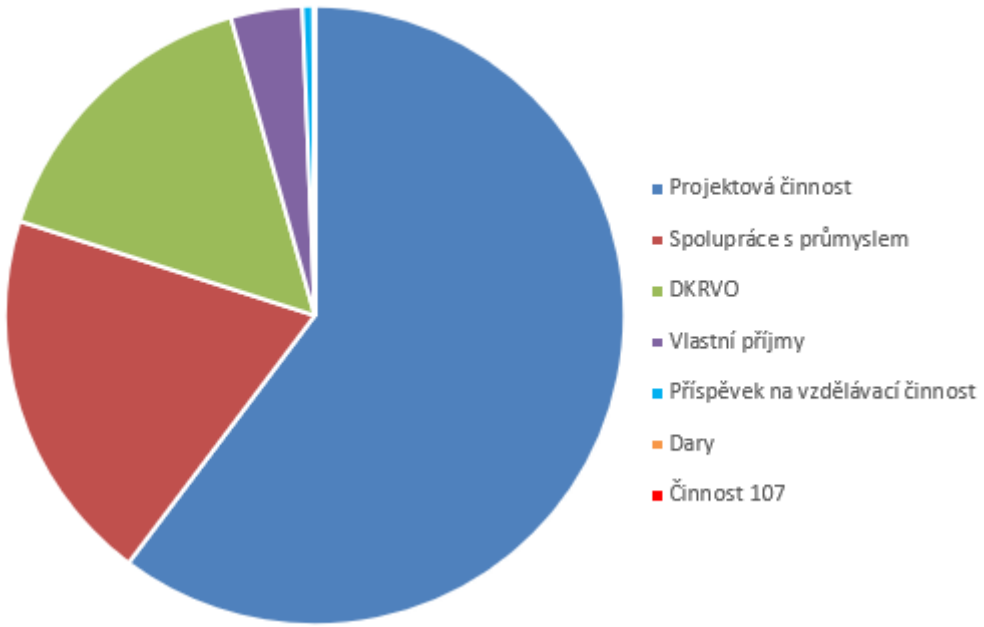

2.1.1 Projektová činnost

Jak je zřejmé z tabulky č. 2 a grafu č. 1, největším zdrojem výnosů CXI TUL je projektová činnost, která v roce 2023 zajistila více než 60 % výnosů Ústavu. Tyto prostředky CXI TUL v roce 2023 získalo od národních i mezinárodních poskytovatelů dotací (23 % výnosů z projektové činnosti pochází od mezinárodních poskytovatelů dotací). Projekty jsou na CXI TUL spravovány centrálně Oddělením grantové podpory (OGP) ve spolupráci s odpovědným řešitelem projektu. V roce 2023 se OGP/OMS podílelo ve spolupráci s výzkumnými pracovníky CXI TUL a spolupracujícími firmami na podání více než 130 projektových žádostí do výzev nejrůznějších národních i zahraničních poskytovatelů, v rámci kterých jsou na OGP/OMS připravovány rozpočty a jejich detailní popis a zdůvodnění, formální projektové přílohy a ekonomické analýzy – např. CBA analýzy, SWOT analýzy, studie proveditelnosti, analýzy trhu atp. V roce 2023 OGP spravovalo celkem 70 projektů (53 národních a 17 mezinárodních). Podrobný přehled projektů je přílohou Výroční zprávy o činnosti CXI TUL za rok 2023.

K výnosům z projektové činnosti je nutné podotknout, že zahrnují i dotace, které CXI TUL v případě hlavního příjemce projektu získává od poskytovatele i za další účastníky projektu. Z celkových výnosů 149 763 tis. Kč v roce 2023 bylo 45 927 tis. Kč určeno spoluřešitelům (tj. cca 30 %).

2.1.2 Spolupráce s průmyslem

Druhým nejvýznamnějším zdrojem je spolupráce s průmyslem (konkrétně smluvní výzkum, doplňková činnost a inovační vouchery vycházející z mezisektorové spolupráce), která nám v roce 2023 přinesla 48 866 tis. Kč, tj. cca 20 % výnosů (z toho 64 % tvoří smluvní výzkum).

Obchodní politika CXI TUL je v současnosti založena převážně na tradicích dlouhodobé spolupráce s aplikační sférou. Vzhledem k tomu, že klíčoví členové výzkumného týmu mají navázány dlouholeté odborné a mnohdy i osobní vztahy se zástupci průmyslu (především v libereckém regionu), navazuje velká část témat řešených pro průmysl na tuto tradici. Významnou výhodou také je, že v týmu je velký podíl odborníků, kteří v minulosti v průmyslu pracovali. Kromě osobních vztahů a obchodních kontaktů navázaných v minulosti vychází obchodní politika Ústavu z nutnosti aktivně oslovovat potenciální uživatele z aplikační sféry. Výzkumné směry Ústavu jsou zacíleny na oblast nanomateriálů v přírodních vědách, konkurenceschopného strojírenství a systémové integrace. Při spolupráci s aplikační sférou nabízejí výzkumnou a vývojovou činnost a dále také různé analýzy, měření, expertní činnost, konstrukci, modelování, testování apod. na zakázku dle zadání objednatele. Akreditované laboratoře CXI TUL dále poskytují např. služby v oblasti analýzy vody, půdy a vzduchu.

2.1.2.1 Zakázky DČ a smluvní výzkum – 206, 205

Celkový objem zakázek DČ a smluvního výzkumu dosáhl v roce 2023 částky 45,8 mil. Kč (z toho 68 % smluvní výzkum, 32 % zakázky DČ). Nejsilnějším zadavatelem z hlediska tržeb se opět stala Škoda Auto a. s., která je již tradičním zadavatelem výzkumných služeb na CXI TUL. Oblasti výzkumu mají široký záběr a zakázky od Škoda Auto a.s. realizují oddělení ve všech třech výzkumných směrech (87 % zakázek však spadá do VS Systémová integrace). Nejčastěji probíhá spolupráce v oblasti vývoje a podpory cloudového řešení carsharingu, vývoj a integrace zákaznického software do infrastruktury Škoda Auto, podpora a dodávky IIOT zařízení pro vizualizaci ve výrobě. **Celkový objem výzkumných prací dosáhl v roce 2023 téměř 9,3 mil. Kč (tj. více než 20 % celkového objemu), z toho 94 % tvořil smluvní výzkum.**

Dalším významným zadavatelem v roce 2023 byl klastr Nanoprogress, z. s. Předmětem smluvního výzkumu pro tento klastr byl systematický, multidisciplinární vývoj a testování nanovlákenných struktur určených pro filtraci potravinářských médií, zejména se jednalo o filtrace vína, piva a lihovin. V roce 2023 byl také dokončen dlouhodobý výzkum a vývoj biofiltrační kolony a sorpčních nanovlákenných struktur určených pro biologickou dekontaminaci mikropolutantů z vod. Rovněž byl koncem roku 2023 zahájen dlouhodobý výzkum a vývoj nových (nano)struktur určených pro odstraňování organických látek ze vzduchu. V neposlední řadě byly v rámci zakázkové činnosti pro klastr Nanoprogress testovány vzorky nanovlákenných membrán z hlediska jejich propustnosti (permeability) pro vodu a retenčních vlastností. Objem výzkumných prací pro Nanoprogress, z. s. dosáhl v roce 2023 hodnoty téměř 8,1 mil. Kč.

Třetím zadavatelem výzkumných a vývojových prací v pořadí byl **Trask Solutions a.s.** V roce 2023 spolupráce probíhala v oblasti digitalizace a podpory ve výrobních procesech, zejména v automobilovém průmyslu. **Celkový objem výzkumných prací dosáhl v roce 2023 téměř 4,9 mil. Kč.**

Vedle výše uvedeného smluvního výzkumu CXI TUL v roce 2023 realizovalo také zakázky doplňkové činnosti, kde nejčastěji poptávanými pracemi byly: konzultace polymerních analýz pro zhodnocení vhodného materiálu k požadovaným dílcům, výroba prototypů pomocí 3D tisku a optimalizace designu dílů pro 3D tisk dle požadavků zadavatele. Dalším významným zdrojem byly zakázky v rámci akreditované Laboratoře chemických sanačních procesů, kde se objem výnosů vyšplhal na 2 692 tis. Kč.

2.1.2.2 Inovační vouchery - 101

Inovační vouchery jsou zpravidla regionální inovační programy určené pro podnikatelské subjekty, jejichž účelem je posílení ekonomické prosperity regionu prostřednictvím transferu znalostí od výzkumného sektoru do praxe podniků. Tohoto cíle má být dosaženo zintenzivněním smluvní spolupráce mezi podnikatelskými subjekty, vysokými školami a dalšími výzkumnými organizacemi působícími v České republice. Finančním nástrojem v rámci těchto inovačních programů pro nákup služeb od výzkumné organizace je tzv. voucher. V roce 2023 CXI TUL spolupracovalo na realizaci nových produktů, které byly financovány právě inovačními vouchery, např. s firmami Nanotech dynamics s. r. o., Grade Medical s. r. o., Ultralight design s. r. o.

2.1.3 DKRVO

V roce 2023 byla Ústavu přidělena dotace na dlouhodobý koncepční rozvoj (DKRVO) ve výši 39 024 tis. Kč a tato dotace se tak s podílem 16 % stala třetí nejvýznamnější složkou výnosů CXI TUL.

Přidělená dotace byla rozdělena tak, aby bylo dosaženo jak stabilizačního, tak motivačního účinku. Na základě rozhodnutí ředitele CXI TUL je výzkumným oddělením centrálně hrazena částka do výše 10 % podílů ostatních zdrojů na projektech VaV (v případě projektů OP TAK do výše 15 % podílu ostatních zdrojů na projektech VaV). Suma těchto podílů je odečtena od přidělené dotace DKRVO CXI TUL, dále jsou od dotace odečteny prostředky na rozvoj VaV celého CXI TUL a jednotlivých výzkumných směrů. Zbývající částka je na výzkumná oddělení rozdělena dle následujícího mechanismu: 45 % je přiděleno za impaktované články, zohledňují se velikosti podílu na výsledku v rámci TUL a zařazení článku do příslušného kvartilu (či decilu); 25 % tvořila zafixovaná částka DKRVO za předchozí období; 15 % bylo přiděleno dle počtu FTE jednotlivých výzkumných oddělení; 15 % podle výsledků v modelech M1, M3-M5.

Na výzkumná oddělení jsou přiděleny pouze tzv. přímé náklady, nepřímé (režijní nebo také doplňkové) náklady jsou účtovány centrálně na pracoviště Ředitelství CXI TUL 8100, a to ve výši stanovené v Rozhodnutí o poskytnutí dotace, tedy 20 % z nákladů, resp. 25 % z přímých nákladů (v roce 2023 činila částka určená pro režijní náklady celkem 7 640 tis. Kč).

2.1.4 Ostatní výnosy

V rámci ostatních činností získalo CXI TUL v roce 2023 výnosy ve výši 10 851 235 Kč, tj. cca 4,4 % všech výnosů. Jednalo se především o výnosy:

- z vlastních příjmů (čin. 105) ve výši 9 255 tis. Kč, kde 90 % těchto výnosů tvoří odpisy přístrojů zakoupených z dotace, proti kterým jsou ve stejné výši proúčtovány do nákladů (tj. s nulovým výsledkem hospodaření).
- z příspěvku na vzdělávací činnost (činnost 106) ve výši 1 415 tis. Kč. Ústav je podle zákona o vysokých školách vysokoškolským ústavem, který podle § 34 tohoto zákona „vykonává vědeckou, výzkumnou, vývojovou a inovační, uměleckou nebo další tvůrčí činnost a může se podílet na uskutečňování akreditovaných studijních programů nebo jejich částí.“ Přestože CXI TUL vzdělávací činnost přímo nevykonává, hospodaří s příspěvkem na vzdělávací činnost. Tyto prostředky získává rozpočtovými úpravami od jiných součástí univerzity. Použití těchto prostředků se řídí rozpočtovými pravidly, zákonem o vysokých školách a „Pravidly pro poskytování příspěvků a dotací veřejným vysokým školám MŠMT“.
- z darů (čin. 125) ve výši 175 tis. Kč – v tomto případě se jedná o dary z předchozích let, které byly převedeny do FÚUP.

2.1.5 Výnosy v členění na oddělení CXI TUL, resp. výzkumné směry

Jak se na struktuře výnosů CXI TUL podílela jednotlivá oddělení, znázorňuje tabulka č. 3.

Tab. č. 3: Struktura výnosů CXI TUL v členění dle oddělení CXI TUL v roce 2023 v Kč a %

VS/Oddělení		Projektová činnost	Spolupráce s průmyslem	DKRVO	Ostatní (čin. 105, 106, 107, 125)	Celkem	Podíl na celkových výnosech CXI TUL v %		FTE k 31.12.2023
Oddělení ředitelství		37 515 031*	950 938	19 842 592**	1 951 691	**60 260 252**	24	24	28,2
VS Nanomateriály v přírodních vědách	**8300**	1 116 933	466 930	760 450	2 527 456	**4 871 769**	2	41	56,1
	8310	6 876 335	2 985 225	2 692 652	2 582 112	**15 136 324**	6		
	8320	39 103 975	9 821 431	4 559 001	588 823	**54 073 230**	22		
	8330	19 864 845	3 728 175	3 180 797	175 529	**26 949 346**	11		
	8340	0	18 000	0	0	**18 000**	0		
VS Konkurenceschopné strojírenství	**8420**	0	309	296 391	254 430	**551 130**	0	23	26,9
	8430	7 762 196	507 844	3 260 006	1 523 436	**13 053 482**	5		
	8440	12 098 358	9 950 986	1 190 261	175 743	**23 415 348**	9		
	8450	17 016 931	824 757	1 350 773	201 261	**19 393 723**	8		
	8460	0	825 852	0	127 751	**953 603**	0		
VS Systémová integrace	**8260**	2 060 989	456 553	721 641	52 936	**3 292 119**	1	12	17,8
	8410	3 555 608	5 614 554	211 880	5 864	**9 387 905**	4		
	8470	1 856 629	10 325 154	403 625	359 364	**12 944 772**	5		
	8490	935 321	2 388 813	553 892	324 840	**4 202 866**	2		
Celkem		**149 763 152**	**48 865 521**	**39 023 962**	**10 851 235**	248 503 870	100	100	129,0

Zdroj: konta 2023

*Pozn.: V roce 2023 byly pod odděleními ředitelství evidovány celkem 4 projekty (z toho 3 mezinárodní). Většinou se jedná o projekty celoústavní, případně projekty, kde řešitelem je pracovník Oddělení ředitelství.

**Pozn.: Částka DKRVO připadající na Oddělení ředitelství v sobě mimo prostředky na rozvoj CXI TUL zahrnuje prostředky na rozvoj výzkumných směrů ve výši 3 mil. Kč, dále celkovou výši režie z DKRVO (tj. 7,6 mil. Kč) a prostředky na vyrovnání dluhu po oddělení 8230 – Oddělení modelování procesů - ve výši 3,2 mil. Kč.

Podíl jednotlivých výzkumných směrů/oddělení ředitelství na složení výnosů je zobrazen v grafu č. 2.

Graf č. 2: Struktura výnosů CXI TUL v členění dle výzkumných směrů CXI TUL v roce 2023 v mil. Kč

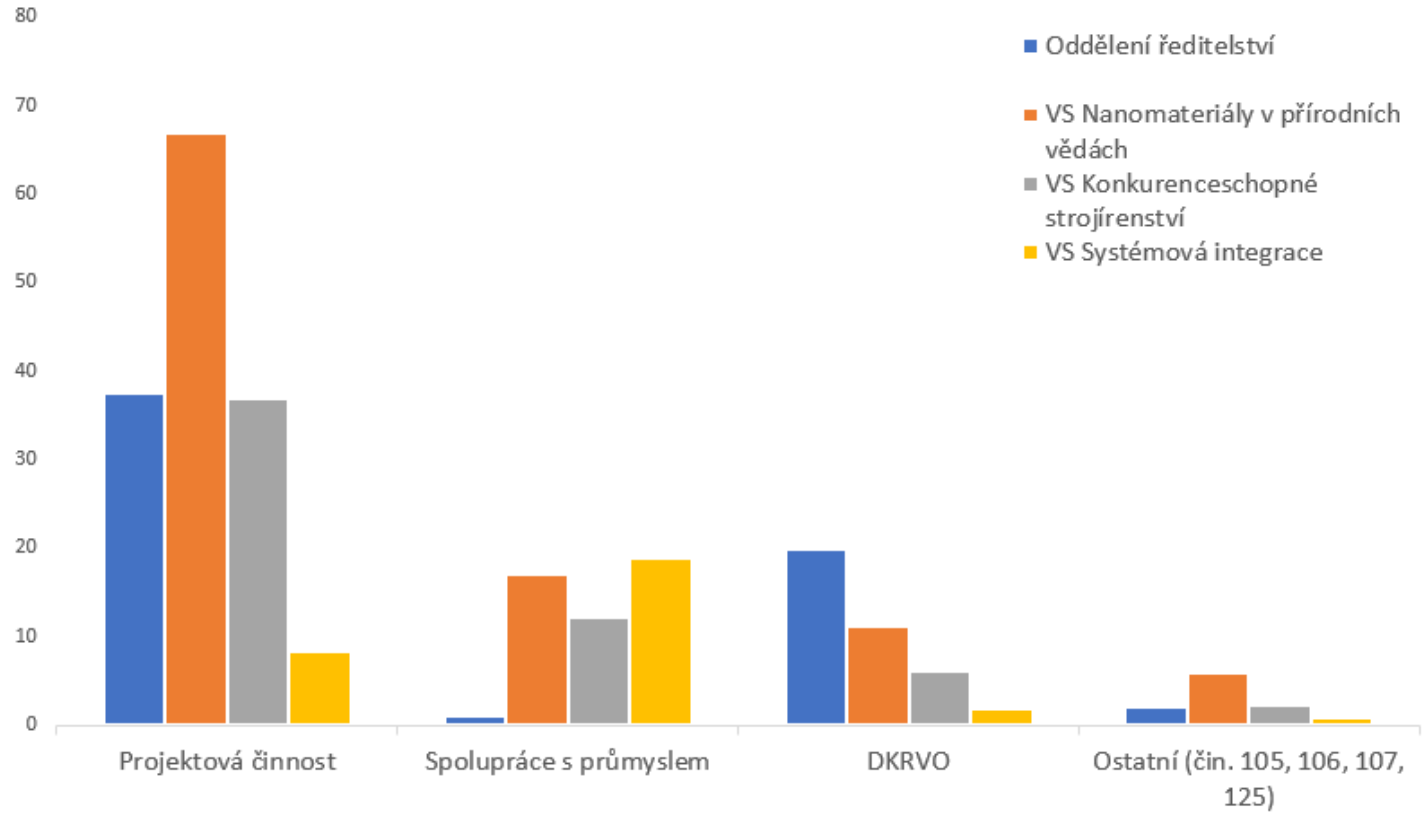

2.2 Náklady

Za rok 2023 Ústav celkově proúčtoval náklady ve výši cca 246 752 tis. Kč. Struktura celkových nákladů CXI TUL je detailně popsána v tabulce č. 4:

Tab. č. 4: Náklady CXI TUL v roce 2023 v Kč a v %

Nákladový druh	Celkem náklady 2023 v Kč	Podíl nákladového druhu na celkových nákladech – rok 2023 v %
Mzdové náklady	113 548 440	46,00
Stipendia	1 913 410	0,78
Režijní náklady	24 357 269	9,87
Spotřeba materiálu a energie	21 413 547	8,68
Dotace spoluřešitelům	45 926 838	18,61
Odpisy zařízení	14 533 271	5,89
Služby	12 322 653	4,99
Opravy a udržování	2 878 803	1,17
Cestovné a účastnické poplatky	5 774 345	2,34
Ostatní provozní náklady	4 113 557	1,67
Celkem	**246 752 133**	**100,00**

Zdroj: konta 2023, konta 2022

2.2.1 Mzdové náklady

Největší nákladovou položkou byly mzdové náklady ve výši 113 518 tis. Kč, které v roce 2023 tvořily cca 46 % podíl z celkových nákladů. Oproti roku 2022 došlo ke snížení mzdových nákladů o cca 17 %. Tento pokles souvisí jak se snížením celkového počtu zaměstnanců, kdy jejich stav k 31.12.2022 činil 180, naproti tomu 31.12.2023 byl stav 164, tj pokles o 8,9 % (v FTE pokles o 11,9 %), tak se snížením mezd na některých výzkumných odděleních vlivem nedostatečného finančního zabezpečení daných výzkumných oddělení.

Detailní rozpad mzdových nákladů dle pracovišť a zdrojů jejich krytí znázorňuje tabulka č. 5.

Tab. č. 5: Struktura mzdových nákladů CXI TUL v členění dle oddělení CXI TUL v roce 2023 v Kč a %

VS/Oddělení		Projektová činnost	Spolupráce s průmyslem	DKRVO	Režijní náklady (čin. 107)	Celkem	Podíl na mzdových nákladech CXI TUL v %		FTE k 31.12.2023
Oddělení ředitelství		6 798 010	85 858	6 050 527	9 812 025	**22 746 420**	20	20	28,2
VS Nanomateriály v přírodních vědách	**8300**	693 922	155 898	583 404	188 131	**1 621 355**	1	38	56,1
	8310	4 423 080	1 641 302	1 818 070	114 974	**7 997 426**	7		
	8320	16 981 477	1 213 528	1 321 118	205 576	**19 721 698**	17		
	8330	10 165 898	1 721 521	1 126 335	210 769	**13 224 523**	12		
	8340	0	11 436	34 321	0	**45 756**	0		
VS Konkurenceschopné strojírenství	**8420**	0	1 205 174	386 559	127 926	**1 719 658**	2	26	26,9
	8430	6 509 537	140 063	2 236 340	247 111	**9 133 050**	8		
	8440	7 470 187	1 743 076	203 507	78 518	**9 495 287**	8		
	8450	8 344 361	126 918	515 428	110 786	**9 097 493**	8		
	8460	0	142 461	0	0	**142 461**	0		
VS Systémová integrace	**8260**	1 641 281	398 377	1 349 031	107 291	**3 495 979**	3	16	17,8
	8410	2 525 659	2 264 762	182 809	89 645	**5 062 875**	4		
	8470	1 342 767	4 435 414	399 434	115 225	**6 292 840**	6		
	8490	676 476	1 573 628	736 839	734 676	**3 721 619**	3		
Celkem		**67 572 654**	**16 859 414**	**16 943 719**	**12 142 652**	**113 518 440**	**100**	**100**	**129,0**

Zdroj: konta 2023

Pozn. Zaměstnanci jednotlivých oddělení nepracují pouze na zdrojích spadajících účetně pod jejich oddělení, ale můžou pracovat i na projektech/zakázkách jiných oddělení.

2.2.2 Dotace spoluřešitelům

Dalším významnou nákladovou položkou byly dotace, které byly na základě poskytovatelských smluv poslány spoluřešitelům projektů VaV (firmám či jiným výzkumným organizacím), náklady na tyto dotace činily cca 18, 6 % všech nákladů (tj. 45,9 mil. Kč).

2.2.3 Režijní náklady

2.2.3.1 Režijní náklady

Režie, resp. nepřímé náklady, nebo také tzv. doplňkové náklady, jsou podle definice náklady nepřímo související s konkrétní kalkulační jednicí (např. nepřímé mzdy pracovníků TUL a dále např. energie, odpisy budov a přístrojů, cestovné nepřímo související s konkrétní kalkulační jednicí apod.). Jejich vyvolání je však v příčinné souvislosti s touto kalkulační jednicí. Pro výpočet nepřímých nákladů jsou na TUL využívány nákladové koeficienty. Metodika výpočtu (tzv. fullcost) režijních nákladů je na TUL vymezena směrnicí kvestora č. 6/2012.

Režijní náklady měly na celkových nákladech podíl 9,9 %, jedná se o stav na analytických účtech 549198 (doplňkové náklady) a 549298 (doplňkové náklady ze zakázek), kde na těchto analytických účtech je na jedné straně proúčtována režie jako náklad do projektů, zakázek, inovačních voucherů, DKRVO (čin. 126, 136, 175, 176, 101, 205, 206)a na straně druhé je účtována tato režie s činností 107 na účet 549198 na stranu má dáti s mínusem a ponižuje tak celkovou výši režijních nákladů účtovaných s činností 107 (proúčtování režie probíhá na CXI TUL centralizovaně na nákladovém středisku Ředitelství 8100). Dále jsou na účtu 549198 evidovány taky režijní náklady kvestorátu TUL (tzv. celoškolská režie). V roce 2023 byl tento závazek ve výši 26 044 tis. Kč.

Od roku 2023 jsou režijní náklady sledovány skrz činnost 107, nikoli na režijním nákladovém středisku, jak tomu bylo do konce roku 2022. O tom, zda bude/nebude daný náklad účetně evidován jako režijní, rozhoduje účel jeho užití. Pokud nelze jednoznačně identifikovat, že daný nákladový druh a účel jeho užití přímo souvisí s konkrétním projektem či zakázkou, je tento náklad naúčtován s činností 107 na nákladové středisko výzkumného oddělení či ředitelství CXI TUL. Celkově byly za rok 2023 na nákladových střediscích CXI TUL účetně evidovány režijní náklady ve výši 20 659 tis. Kč, z toho částka 10 849 tis. Kč byla evidována na nákladových střediscích Ředitelství CXI TUL a na nákladových střediscích výzkumných oddělení režijní náklady ve výši 9 810 tis. Kč. V roce 2023 byly jednotlivým výzkumným oddělením rozděleny prostředky v činnosti 107 v celkové výši 4 mil. Kč, a to dle FTE daného výzkumného pracoviště. Odpisy majetku jednotlivých oddělení pořízeného z FRIM byly stejně jako v předchozím roce uhrazeny centrálně z rozpočtu ředitelství. Nejvýznamnější část režijních nákladů tvořily mzdové náklady - 59 % (12 143 tis. Kč) a odpisy - 29 % (6 085 tis. Kč, z toho 6 009 tis. Kč odpisy výzkumných oddělení).

Celková výše režijních nákladů (čin. 107) za rok 2023 dosáhla částky 46 703 tis. Kč (26 044 tis. Kč celoškolská režie, 20 659 tis. Kč režie CXI TUL).

2.2.3.2 Vyúčtovaná režie v roce 2023

Prostředky na úhradu režijních nákladů získává CXI TUL prostřednictvím vyúčtovaných režií z projektů a zakázek. Vyúčtování režie z projektů a zakázek probíhá centrálně na nákladové středisko 8100 (popř. 8109). Kalkulace a vyúčtování režijních nákladů do projektů, zakázek a dalších činností proběhlo v roce 2023 na základě nákladových koeficientů vypočtených z účetních dat o evidovaných režijních nákladech za rok 2022 a z dalších doložitelných dat (podrobněji směrnice kvestora č. 6/2012). Jakékoliv odhady jsou v rámci metodiky fullcost vyloučeny. Nákladové koeficienty stanovené pro CXI TUL jako celek se liší v závislosti na činnosti, a také v závislosti na pravidlech poskytovatele (použití metody fullcost či flatrate).

Celkově byla v rámci všech činností vyúčtována režie ve výši cca 34 636 tis. Kč (v roce 2022 částka 42 231 tis. Kč). Z této částky bylo vyúčtováno 95 % ze zdrojů CXI TUL (32 939 tis. Kč) a 5 % z fakultních zdrojů. Nejvyšší podíl režijních nákladů na CXI TUL (58 %) byl proúčtován do projektů VaV, 23 % v rámci DKRVO (čin. 117) a 19 % režijních nákladů bylo proúčtováno v rámci hospodářské činnosti (čin. 101, 205 a 206).

V jaké výši byly režijní náklady (s čin. 107) evidovány na jednotlivých pracovištích CXI TUL a jak se na režii vyúčtované do projektů a zakázek podílela jednotlivá výzkumná oddělení, resp. VS, znázorňuje tabulka č. 6.

Tab. č. 6: Přehled režijních nákladů (čin. 107) a vyúčtované režie v projektech, zakázkách a DKRVO v roce 2023 v Kč a %

VS/Oddělení		Režijní náklady CXI TUL (čin. 107)	Vyúčtovaná režie v roce 2023				Podíl na vyúčtované režii CXI TUL v %		FTE k 31.12.2023
			Spolupráce s průmyslem	Projekty	DKRVO	Celkem/Celkem za VS			
Oddělení ředitelství		10 840 518	41 715	2 288 158	7 639 732	9 969 605	30		28,2
VS Nanomateriály v přírodních vědách	**8300**	415 117	39 133	216 919	0	256 052	1	33	56,1
	8310	1 323 803	468 591	1 348 370	0	1 816 961	6		
	8320	913 766	482 105	4 290 205	0	4 772 310	14		
	8330	1 555 547	538 534	3 404 513	0	3 943 047	12		
	8340	580	2 846	0	0	2 846	0		
VS Konkurence-schopné strojírenství	**8420**	2 409 471	440 383	0	0	440 383	1	25	26,9
	8430	340 399	37 869	1 601 302	0	1 639 171	5		
	8440	1 250 376	1 824 563	2 166 611	0	3 991 174	12		
	8450	186 980	73 803	2 059 754	0	2 133 557	6		
	8460	125 726	40 727	0	0	40 727	0		
VS Systémová integrace	**8260**	172 112	99 611	455 296	0	554 907	2	12	17,8
	8410	175 271	576 251	624 189	0	1 200 440	4		
	8470	158 984	1 158 799	369 722	0	1 528 521	5		
	8490	781 404	447 635	202 350	0	649 985	2		
Celkem		**20 650 054**	**6 272 563**	**19 027 389**	**7 639 732**	**32 939 684**	**100**	**100**	**129,0**

Zdroj: konta 2023

Pozn. Režie z DKRVO byla vyúčtována centrálně na nákladové středisko 8100.

2.2.4 Ostatní náklady

Mezi další náklady patřil materiál a energie, odpisy přístrojů, služby, náklady na cestovné, ostatní provozní náklady, opravy a udržování, stipendia.

Přehled nákladů dle jednotlivých oddělení CXI TUL je uveden v tabulce č. 7.

Tab. č. 7: Struktura nákladů CXI TUL v členění dle oddělení CXI TUL v roce 2023 v Kč a %

VS/Oddělení		Mzdové náklady	Dotace spoluřešitelům	Režijní náklady (AÚ 549198, 549298)	Spotřeba materiálu a energie	Odpisy	Ostatní	Celkem	Podíl na celkových nákladech CXI TUL v %		FTE k 31.12.2023
Oddělení ředitelství		22 746 420	24 201 214	5 387 189	2 756 243	122 260	8 370 581	**63 583 907**	26		28,2
VS Nanomateriály v přírodních vědách	**8300**	1 621 355	0	48 920	152 163	2 714 936	169 871	**4 707 245**	2	40	56,1
	8310	7 997 426	0	1 222 921	862 367	3 457 925	1 886 401	**15 427 040**	6		
	8320	19 721 698	14 013 881	4 107 923	5 544 675	530 789	6 693 862	**50 612 828**	21		
	8330	13 224 523	2 952 756	3 180 956	4 466 698	1 433 222	2 286 454	**27 544 609**	11		
	8340	45 756	0	2 846	0	0	34 214	**82 817**	0		
VS Konkurenceschopné strojírenství	**8420**	1 719 658	0	221 526	511 232	2 495 366	-2 108 515	**2 839 267**	1	24	26,9
	8430	9 133 050	0	1 381 233	145 814	1 600 122	512 617	**12 772 835**	5		
	8440	9 495 287	0	3 666 797	4 517 256	1 136 824	4 809 959	**23 626 122**	10		
	8450	9 097 493	4 758 987	1 889 297	985 305	188 494	2 025 374	**18 944 950**	8		
	8460	142 461	0	40 727	149 638	98 837	31 175	**462 838**	0		
VS Systémová integrace	**8260**	3 495 979	0	386 856	49 648	68 172	158 552	**4 159 207**	2	11	17,8
	8410	5 062 875	0	1 055 838	357 434	5 864	1 790 283	**8 272 294**	3		
	8470	6 292 840	0	1 290 123	520 804	355 620	547 186	**9 006 573**	4		
	8490	3 721 619	0	474 118	394 271	324 840	-205 477	**4 709 371**	2		
Celkem		**113 518 440**	**45 926 838**	**24 357 269**	**21 413 547**	**14 533 271**	**27 002 537**	**246 751 902**	**100**	**100**	**129,0**

Zdroj: konta 2023

3. Výsledky hospodaření oddělení po neúčetních operacích

3.1 Neúčetní operace

Po zpracování všech dat daného roku a uzavření účetnictví jsou sečteny výsledky za jednotlivá pracoviště a jejich činnosti. Je vypočten výsledek hospodaření TUL a jejich součástí. Na základě rozhodnutí vedení Ústavu či dohody dílčích pracovišť mohou být dodatečně provedeny tzv. neúčetní operace, jejichž cílem je vyrovnat závazky mezi pracovišti v požadovaném objemu a struktuře. Tyto operace jsou zaznamenány v konečném výpočtu výsledku hospodaření CXI TUL a jsou projednány na Kolegiu ředitele a Provozní radě.

V roce 2023 byly na Ústavu provedeny následující neúčetní operace:

- Odpisy majetku nepořízeného z dotací (účet 551110, 551130, 551150), čin. 107, byly hrazeny centrálně z pracoviště Ředitelství CXI TUL 8100, výsledek hospodaření pracovišť v čin. 107 tak byl o tuto částku navýšen. Výjimku tvořil odpis přístroje Extrudér dvoušnekový (Recyklační linka) na pracovišti 8440 a spektrofotometr na pracovišti 8330, kde bylo domluveno, že tyto odpisy si pracoviště uhradí samo.
- V případě ztráty v nehospodářské činnosti byl na základě dohody řešitele zakázky a vedoucího pracoviště na úhradu této ztráty použit zisk z hospodářské činnosti.
- Neveřejné zdroje na projektech VaV, čin. 136 a 176, byly na základě pokynů odpovědných vedoucích oddělení započteny oproti kladnému výsledku hospodaření zakázek hospodářské činnosti (čin. 101, 205 a 206), a to jak v rámci daného pracoviště, tak mezi pracovišti.
- Na základě dohody s vedoucími oddělení byly provedeny přesuny rozpočtů či jejich části mezi jednotlivými pracovišti.

3.2 Výsledky hospodaření oddělení po neúčetních operacích

V roce 2023 hospodařil Ústav v nehospodářské činnosti s konečným výsledkem -14 495 824 Kč. Záporný zůstatek byl celý pokryt ziskem z hospodářské činnosti, který činil 16 247 561 Kč.

Po uzavření účetních operací na konci daného roku následují interní operace. Tyto operace mohou být provedeny buď tzv. rozpočtovou úpravou, a jsou zaznamenány v účetnictví, nebo tzv. neúčetními operacemi, viz kap. 3.1, kdy dochází k přesunu části rozpočtu mezi pracovišti až ve výsledné tabulce VH.

Konečný výsledek hospodaření je detailněji rozepsán v tabulce č. 8. V době zpracování této Zprávy nebyla ještě známá výše daně, jedná se tedy o výsledek hospodaření před zdaněním.

Tab. č. 8: Výsledek hospodaření CXI TUL v roce 2023 v Kč

VS/Oddělení		Nehospodářská činnost				Hospodářská činnost				25 % výnosů hospodářské činnosti po úhradě spoluúčasti	Vyrovnání mezi pracovišti - hospodářská činnost	Výsledek hospodaření celkem
		105	106	107	Celkem nehospodářská činnost	101	205	206	Celkem hospodářská činnost			
Oddělení ředitelství		-10 539	917 316	-11 376 998	-10 470 221	741 171	0	-75 937	665 234	2 950 920	-913 306	**-7 767 373**
	8230	0	0	-231	-231	0	0	0	0	0	3 200 000	**3 199 769**
VS Nanomateriály v přírodních vědách	**8300**	17 571	0	-20 438	-2 867	0	0	270 567	270 567	-67 642	0	**200 058**
	8310	-78 039	0	151 517	73 478	0	0	567 124	567 124	-114 781	-43 088	**482 733**
	8320	-2 925 922	0	90 670	-2 835 252	334 938	4 939 059	868 376	6 142 373	-737 868	0	**2 569 254**
	8330	-67 419	0	406 763	339 344	0	1 112 724	42 073	1 154 797	-288 699	-848 544	**356 898**
	8340	10 000	0	0	10 000	0	3 718	0	3 718	-930	0	**12 789**
VS Konkurenceschopné strojírenství	**8420**	-2 010	0	50 322	48 312	0	0	0	0	0	-95 513	**-47 201**
	8430	-76 685	0	-5 775	-82 460	30 553	287 270	0	317 824	-71 818	0	**163 546**
	8440	-19 254	0	-869 906	-889 159	0	79 149	348 504	427 653	-106 913	0	**-568 420**
	8450	-34 470	0	91 506	57 036	230 693	189 281	0	419 974	-38 987	-39 797	**398 226**
	8460	0	0	-29 690	-29 690	0	220 277	396 214	616 491	-154 123	0	**432 678**
VS Systémová integrace	**8260**	399	0	11 175	11 573	0	1 581	73 015	74 595	-18 649	-931 230	**-863 710**
	8410	-165 149	0	-30 669	-195 818	74 280	1 227 571	0	1 301 851	-297 745	0	**808 288**
	8470	0	0	75 670	75 670	0	3 857 804	0	3 857 804	-964 451	0	**2 969 023**
	8490	0	0	-605 537	-605 537	74 297	353 258	0	427 555	-88 314	-328 522	**-594 819**
Celkem		**-3 351 517**	**917 316**	**-12 061 623**	**-14 495 824**	**1 485 933**	**12 271 693**	**2 489 935**	**16 247 561**	**0**	**0**	**1 751 737**

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka výše ilustruje výpočet konečného VH CXI TUL za rok 2023 a jeho rozdělení na pracoviště CXI TUL. Záporný výsledek nehospodářské činnosti ve výši 14 495 824 Kč (činnosti: 105 vč. úhrady neveřejných zdrojů na projektech VaV, 106, 107, 117, 125 a grantová činnost 126, 136, 175 a 176, která musí být v konečném výsledku na konci roku 0) byl uhrazen ziskem v hospodářské činnosti ve výši 16 247 561 Kč (činnosti 101, 146, 205, 206).

Vedle toho přistoupilo CXI TUL v roce v roce 2023 stejně jako v roce předchozím k převodu části zisku hospodářské činnosti výzkumných oddělení ve výši 25 % na pracoviště Ředitelství CXI TUL 8100. 25 % bylo vypočteno z částky výnosy-náklady-spoluúčast v projektech VaV uhrazená v podobě neveřejných zdrojů. Tyto prostředky ve výši 2 950 920 Kč budou investovány do nehospodářské činnosti na financování vědecko-výzkumných záměrů CXI TUL.

4. Fondy

TUL zřizuje dle Zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, FONDY.

Na TUL jsou zřizovány tyto finanční fondy:

a) Rezervní fond,
b) Fond reprodukce investičního majetku,
c) Stipendijní fond,
d) Fond odměn,
e) Fond účelově určených prostředků,
f) Fond sociální,
g) Fond provozních prostředků.

Na CXI TUL nebyly v roce 2023 tvořeny Stipendijní fond a Fond odměn.

4.1 Fond reprodukce investičního majetku

Jedním z fondů, který je na TUL, resp. na CXI TUL tvořen, je **F**ond **r**eprodukce **i**nvestičního **m**ajetku – FRIM.

Zdrojem FRIM na CXI TUL jsou:

a) příděl ze zisku po zdanění,
b) účetní odpisy dlouhodobého majetku.

Dle Statutu TUL, článek 5 Fondy TUL, lze prostředky Fondu na CXI TUL použít:

a) k financování dlouhodobého majetku,
b) k poskytování prostředků jiným osobám v rámci uzavřené smlouvy o sdružené investiční činnosti,
c) k úhradě splátek investičních úvěrů a půjček.

O čerpání FRIM na CXI TUL rozhoduje ředitel. Tajemnice z pozice správce stvrzuje formální stránku výdajů. Návrhy na čerpání předkládají jednotlivá výzkumná oddělení. Čerpání FRIM a tvorba odpisů je, vzhledem k technické povaze účetního systému a dalších navazujících úkonů, evidováno po jednotlivých výzkumných odděleních pouze neúčetně.

Do roku 2023 vstoupilo CXI TUL se záporným zůstatkem FRIM ve výši – 18 723 580 Kč. V roce 2023 byl FRIM CXI TUL tvořen pouze účetními odpisy dlouhodobého majetku pořízeného z FRIM ve výši 6 308 333 Kč. V roce 2023 byly pořízeny investice ve výši 3 233 378 Kč. Z prostředků FRIM byly zakoupeny např. tyto přístroje a zařízení: spektrofotometr, laminární box, 3D tiskárna SLM280 TWIN, turbomolekulární výměva aj. Celkový zůstatek FRIM na CXI TUL k datu 31.12.2023 byl - 15 648 624 Kč. Detailní rozpis částky po pracovištích je zpracován v tabulce č. 9.

Tab. č. 9: Fond reprodukce investičního majetku (FRIM) – čerpání, tvorba a stav v Kč k 31.12.2023

Oddělení CXI TUL	FRIM čerpání 2023	FRIM tvorba 2023	FRIM předchozích let	Konečný stav FRIM k 31.12.2023
8100	-295 611	175 252	-7 121 792	-7 242 151
8230	0	0	-1 192 874	-1 192 874
8260	0	15 236	381 120	396 356
8280	0	0	-4 585 643	-4 585 643
8300	0	187 513	289 726	477 239
8310	0	881 439	1 596 633	2 478 072
8320	0	339 464	-588 312	-248 848
8330	-377 214	1 269 815	-1 421 279	-528 678
8410	-59 105	0	0	-59 105
8420	0	2 240 936	-3 024 236	-783 300
8430	0	76 686	757 781	834 467
8440	-2344474	996 808	-5 333 360	-6 681 026
8450	-156 974	32 892	992 036	867 954
8460	0	96 036	23 469	119 505
8470	0	-3 744	-2 464	-6 208
8490	0	0	505 616	505 616
Celkový součet	**-3 233 378**	**6 308 333**	**-18 723 579**	**-15 648 624**

Zdroj: vlastní zpracování

4.2 Rezervní fond

Rezervní fond (RF) je vytvářen ze zisku po zdanění. Rezervní fond je určen zejména na krytí ztrát v následujících účetních obdobích nebo na rozpočtem nepokryté potřeby. O užití Fondu se účtuje do výnosů a nákladů. Detailní rozpis zůstatků RF je uveden níže v tabulce.

Na Ústavu jsou prostředky RF užívány zejména na dokrytí neveřejných zdrojů (NZ) projektů VaV, které jsou realizovány výzkumnými týmy CXI TUL. Na základě návrhu příkazce a správce projektu předkládá žádost o zúčtování RF vedení CXI TUL vedoucí pracoviště. Žádost formálně potvrdí správce pracoviště.

Do roku 2023 vstoupilo CXI TUL s kladným zůstatkem RF ve výši **25 699 925** Kč.

V době zpracování této zprávy nebyl ještě výsledek hospodaření rozdělen a nebylo tak určeno, zda bude výsledek hospodaření za rok 2023 převeden do RF, FRIM či FPP.

4.3 Fond provozních prostředků

Fond provozních prostředků (FPP) je tvořen ze zisku po zdanění. Prostředků Fondu lze použít k úhradě neinvestičních nákladů v běžném kalendářním roce.

Do roku 2023 vstoupilo CXI TUL s kladným zůstatkem FPP ve výši 6 537 516 Kč. V době zpracování této zprávy nebyl ještě výsledek hospodaření rozdělen a nebylo tak určeno, zda bude výsledek hospodaření za rok 2023 převeden do RF, FRIM či FPP.

Následující tabulka č. 10 ukazuje přehled RF a FPP po odděleních CXI TUL k 31.12.2023. Vzhledem k tomu, že rozdělení VH za rok 2023 není k datu zpracování této zprávy známo, tabulka neobsahuje VH za rok 2023.

Tab. č. 10: Přehled zůstatků Rezervního fondu a Fondu provozních prostředků po odděleních CXI TUL k 31.12.2023 v Kč

Oddělení CXI TUL	Konečný stav RF k 31.12.2023	Konečný stav FPP k 31.12.2023
8100	5 853 262	-10 510 234
8107	-135 308	0
8230	-491 817	- 5 394 673
8260	1 182 206	1 406 862
8300	124 676	511 366
8310	144 951	578 773
8320	3 424 620	1 240 685
8330	310 469	1 949 620
8420	5 477 940	-4 399 318
8410	0	194 688
8430	2 823 923	2 775 266
8440	3 977 021	6 441 687
8450	-1 209 105	-2 367 606
8460	-729	221 575
8470	1 673 983	9 429 601
8490	2 573 833	4 459 224
Celkový součet	**25 699 925**	**6 537 516**

Zdroj: vlastní zpracování

4.4 Fond účelově určených prostředků

Fond účelově určených prostředků (FÚUP) je na CXI TUL tvořen:

a) z účelově určených veřejných prostředků, včetně prostředků účelové a institucionální podpory výzkumu a vývoje z veřejných prostředků, které nemohly být TUL použity v rozpočtovém roce, ve kterém jí byly poskytnuty. Tyto prostředky může TUL převést do Fondu účelově určených prostředků do výše 5 % objemu účelově určených veřejných prostředků poskytnutých TUL na jednotlivé projekty výzkumu a vývoje či výzkumné záměry v daném kalendářním roce; v případě jiné podpory z veřejných prostředků do výše 5 % objemu této podpory poskytnuté TUL v daném kalendářním roce. Použít prostředky Fondu je možné pouze k účelu, ke kterému byly poskytnuty.

b) účelově určenými dary s výjimkou darů na pořízení nebo technické zhodnocení dlouhodobého majetku,

c) účelově určenými prostředky ze zahraničí.

Do Fondu účelově určených prostředků bylo v roce 2023 převedeno na CXI TUL 1 233 901 Kč.

4.5 Sociální fond

Sociální fond (SF) je tvořen základním přídělem na vrub nákladů TUL do výše 2 % z ročního objemu nákladů TUL zúčtovaných na mzdy, náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost. Prostředků Fondu lze použít zejména na péči o zaměstnance podle schválených pravidel.

Do Sociálního fondu TUL bylo z projektů a zakázek, DKRVO a režijních nákladů CXI TUL převedeno 1 597 509 Kč. S prostředky SF hospodaří TUL.

5. Závěr

Hospodaření CXI TUL v roce 2023 skončilo kladným výsledkem hospodaření ve výši 1 752 tis. Kč (VH před zdaněním). Výnosy do rozpočtu CXI TUL byly získávány jak z činnosti hospodářské, tak z činnosti nehospodářské. Z hlediska celkového objemu výnosů byla v roce 2023 významnější činnost nehospodářská, konkrétně projektová činnost, která v roce 2023 tvořila více než 60 % z celkových výnosů (tj. téměř 150 mil. Kč). Tyto prostředky Ústav získal od národních, ale i mezinárodních poskytovatelů dotací. V roce 2023 pracovníci CXI TUL řešili celkem 70 projektů (53 národních a 17 mezinárodních). Dalším podstatným zdrojem finančních prostředků byla také dotace na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace. Celkově byla Ústavu přidělena dotace DKRVO ve výši 39 024 tis. Kč, tj. téměř 16 % z celkových výnosů CXI TUL v roce 2023. Součástí nehospodářské činnosti byl v roce 2023 také příspěvek na vzdělávací činnost, který CXI TUL získalo rozpočtovými úpravami od jiných součástí univerzity a dále také režijní náklady (čin. 107) prostřednictvím vyúčtovaných režií z projektů a zakázek. Druhým největším zdrojem financování byla v roce 2023 činnost

hospodářská, konkrétně doplňková činnost, zakázky smluvního výzkumu a také inovační vouchery. Tato činnost přinesla téměř 48 866 tis. Kč, tj. 20 % z celkových výnosů CXI TUL v roce 2023.

Pokud porovnáme největší zdroje výnosů a jejich celkový objem s rokem 2022 lze konstatovat, že jak výnosy z projektové činnosti, tak výnosy z hospodářské činnosti zaznamenaly pokles (projektová činnost o 14 % a hospodářská činnost o 6 %). Souhrnně veškeré výnosy v roce 2023 poklesly oproti roku 2022 o téměř 9 %.

Kumulovaný výsledek hospodaření v nehospodářské činnosti – tzv. Fond provozních prostředků převáděný do roku 2024 skončil ve výši +6 538 tis. Kč. Kumulovaný výsledek Rezervního fondu skončil k datu 31.12. 2023 ve výši +25 700 tis. Kč. Výsledek hospodaření za rok 2023 nebyl ke dni sestavení zprávy rozdělen.

Tyto přebytky budou sloužit k rozvoji VaV na Ústavu v dalších letech a k případnému krytí ztrát.

Zpracovala: Ing. Zuzana Musilová

Schválil: prof. Dr. Ing. Miroslav Černík, CSc.

Schváleno Akademickým senátem TUL dne: 11.06.2024

ÚSTAV PRO NANOMATERIÁLY,
POKROČILÉ TECHNOLOGIE
A INOVACE TUL